

Calla – Sdružení pro záchranu prostředí, z. s.

je jihočeský spolek, který se zabývá především ochranou přírody a energetikou. Věnuje se jak praktické ochraně přírody, tak i účasti v rozhodovacích procesech o ochraně přírody a krajiny. Prosazuje trvale udržitelnou energetiku s důrazem na obnovitelné zdroje a úspory. Je členem asociace ekologických organizací Zelený kruh, Sítě ekologických poradcnů ČR (STEP), Klimatické koalice a Krajské sítě environmentálních center (KRASEC).

Calla se dlouhodobě věnuje ochraně přírody ve městech a přírodě blízké péči o městskou zeleň. Prosazuje a popularizuje např. extenzivní sečení městských trávníků, vytváření květnatých pásů ve městech, motýlí zahradničení, promyšlenou péči o staré stromy aj.

Příroda ve městě:

www.calla.cz/prirodavemeste
– webové stránky o ochraně přírody v městském prostředí a péči o městskou zeleň, kde najdete spoustu informací a materiálů k tématu

Ekologie obnovy:

www.ekologieobnovy.cz
– webové stránky Pracovní skupiny Ekologie obnovy při katedře botaniky PŘF JU

Calla – Sdružení
pro záchranu prostředí, z. s.
Fráni Šrámka 1168/35
370 01 České Budějovice
Tel.: 384 971 930
E-mail: calla@calla.cz
Internet: www.calla.cz

Číslo účtu: 3202800544/0600
(chcete-li přispět na na ochranu městské přírody, můžete využít variabilní symbol 999)

Projekt byl podpořen grantem Ministerstva životního prostředí ČR. Materiál nemusí vyjadřovat stanoviska MŽP ČR.

Ministerstvo životního prostředí

© Calla, České Budějovice 2020 • Text: Jiří Řehounek, Klára Řehounková • Fotografie: Jiří Řehounek • Příprava do tisku: Jiří Řehounek • Grafická úprava a sazba: Lenka Pužmanová • Počet stran: 4 • První vydání • Tisk: tiskárna KARMÁŠEK • Vytiskováno na recyklovaném papíře • Náklad: 2000 výtisků.

Květnaté pásy ve městech

Co jsou květnaté pásy?

*Vyseté pruhy původních dvouděložných bylin,
které využíváme v městské nebo zemědělské krajině
ke zvýšení biologické rozmanitosti.*

VÝBĚR SEMÍNEK JE ZÁKLAD

Jednou z možností je zakládání tzv. květnatých pásů, které jsou osévány výhradně dvouděložnými bylinami, tedy bez trav. Semínka pro květnaté pásy by měla samozřejmě obsahovat pouze původní rostlinné druhy, v nejlepším případě pocházející přímo z regionu. Regionální květnaté směsi však u nás dosud nejsou k dispozici pro celé území, proto je vhodné sledovat aktuální vývoj, případně shánět semínka i z příhraničních oblastí Rakouska nebo Německa, kde jsou k dostání častěji. Situace se však pozvolna mění a i v ČR vznikají regionální semenné směsi, takže je dobré sledovat aktuální vývoj.

Na českém trhu se dnes prodává celá řada různých semenných směsí, které ovšem často obsahují i semínka trav a někdy i nepůvodních druhů. Lze si také koupit semínka jednotlivých druhů a složit si směs podle vlastního přání. Chceme-li mít jistotu regionálního původu semínek, můžeme si je sami nasbírat na zachovalých přírodních lokalitách v okolí.

NA CO SI DÁT POZOR

Semenná směs pro květnaté pásy by měla obsahovat jak živné, tak i nektaronosné druhy rostlin. To je rozdíl oproti klasickým květinovým záhonům, kde sice hmyz nachází pyl a nektar, ale chybí mu živné rostliny, které by mohl využít v různých vývojových stádiích. Místní hmyzí fauna je obvykle vázaná na původní rostlinné druhy, a proto u květnatých pásů dbáme na regionální původnost. Výběr rostlinných druhů by měl také respektovat stanovištní podmínky, zejména vlhkost stanoviště a složení půdy.

Místo pro květnatý pás musíme předem dostatečně připravit, především zbavit půdu oddenků či kořenů trav a některých konkurenčně zdatných bylin, např. šťovíků. Zatímco na zemědělských pozemcích se často plocha zorá, v městských parcích lze využít rotavátor či kultivátor. Na připravenou plochu pak vyséváme semennou směs smíchanou s kukuřičnou drtí, protože výsevek stačí překvapivě malý. V městském prostředí postačí hustota výsevu 0,5 g/m². Vyséváme buď na podzim nebo na jaře. Klíčící rostliny by neměly zmrznout, proto potřebujeme od vysetí alespoň 4–6 týdnů bez mrazu.

SEKAT A NEMULČOVAT

Při správné přípravě půdy by měla být následná péče o květnaté pásy poměrně nenáročná. Výjimkou je první rok po výsevu, kdy se pásy musejí sekat častěji, protože jako první vyrazí z půdy ruderální druhy, které častější seč potlačí. V prvním roce je proto zapotřebí trpělivost, protože pásy nijak bohatě nepokvetou a nemusejí hned vypadat hezky. Pokud chceme, aby pásy kvetly už v prvním roce, přidáme do směsi jednoleté druhy, jako je např. chrpa modrá nebo mák vlčí.

V dalších letech upravujeme sekání podle aktuální situace, od třetího roku bychom však měli přejít na normální režim dvousečné louky s první sečí do poloviny června, abychom potlačili případné trávy, a druhou sečí na konci léta. Vhodná je samozřejmě i mozaiková seč, pokud to velikost pásů dovolí. I na rozlohou malých pásůch však můžeme posekat polovinu, druhou nechat stát o něco déle a tímto způsobem docílit kýžené mozaiky. Posečenou hmotu z květnatých pásů v každém případě odstraňujeme, protože mulčování škodí jak bylinám, tak i hmyzu.

Chceme-li hmyzu pomoci ještě více, můžeme část pásu nechat neposečenou i přes zimu a umožnit tak nerušené přecházení zimy přezimujícím jedincům. Tato místa pak sečeme po jarním oteplení a v ideálním případě ponecháme biomasu ještě několik dnů na místě, než ji odvezeme.

Máte dotaz, který se týká ochrany přírody ve městě nebo péče o městskou či zahradní zeleň? Zajímají vás informace a materiály s touto tematikou? Pak se obraťte na naši poradnu: www.calla.cz/poradna.

